

Олена Адольфівна Маргіна

Фольклорні витoki сучасного естрадного вокалу синтез традицій і поп-музики

УДК 784:792.73:[398.8+784.011.26]-044.962(045)
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-2.19>

Олена Адольфівна Маргіна
старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0002-8603-2569

Вокальне мистецтво України є важливим складником національної культури, що формує ідентичність та сприяє збереженню музичних традицій. В умовах глобалізації та технологічного розвитку спостерігаються зміни в репертуарі співаків та стилістиці виконання вокальних творів, що потребує наукового аналізу. Попри наявність досліджень, спрямованих на вивчення вокальних традицій, проблематика впливу сучасних соціокультурних процесів на цей вид мистецтва залишається недостатньо вивченою. Метою статті є аналіз трансформаційних процесів вокально-естрадного мистецтва України, визначення основних тенденцій його розвитку та впливу глобальних культурних і технологічних змін на виконавство. У дослідженні застосовано комплексний підхід, що включає порівняльний аналіз, історико-культурний метод, контент-аналіз музичних творів. Використано міждисциплінарний підхід для оцінки взаємодії традиційного вокального мистецтва з сучасними музичними стилями та цифровими технологіями. Дослідження виявило кілька ключових тенденцій у розвитку українського вокально-хорового мистецтва, які відображають сучасні соціокультурні та технологічні трансформації. Перш за все, спостерігається зростання ролі цифрових технологій у вокально-естрадному виконавстві. Використання мультимедійних засобів, електронної обробки звуку, віртуальних вокальних студій та програмного забезпечення для дистанційного навчання дозволяє виконавцям розширювати свої творчі можливості. Цифровізація сприяє не лише спрощенню освітнього процесу, а й створенню нових форматів вокально-естрадного мистецтва, таких як онлайн-концерти, віртуальні вокально-хорові ансамблі та інтерактивні проєкти. Ще однією тенденцією є активна інтеграція українського вокально-естрадного мистецтва в міжнародний культурний простір. Українські естрадні співаки, гурти та ансамблі дедалі частіше беруть участь у міжнародних фестивалях, конкурсах та спільних проєктах з іноземними виконавцями, що сприяє популяризації національної музики та обміну виконавським досвідом. Отримані результати можуть бути використані для подальших досліджень впливу цифровізації на розвиток вокального мистецтва, створення інноваційних програм з підготовки естрадних співаків та збереження національної музичної спадщини в умовах культурних трансформацій.

Ключові слова: музичний спадок, національна ідентичність, емоційна виразність, мелодико-ритмічна основа, драматургія виконання, освітній процес.

Постановка проблеми. Сучасна естрадна музика є багатограним феноменом, що поєднує у собі різні стильові та жанрові традиції. Одним із найважливіших джерел її формування є фольклор – музичний спадок, що втілює національну ідентичність, емоційну виразність і мелодико-ритмічну основу багатьох популярних напрямів. Вплив народної музики на естрадний вокал простежується у специфіці звукоутворення, мелізматичності, тембровій палітрі та навіть драматургії виконання.

Однак сучасний музичний простір характеризується глобалізацією та комерціалізацією, що нерідко призводить до втрати автентичності й спрощення традиційних вокальних технік. Це породжує проблему гармонійного поєднання фольклорних елементів із поп-музикою, їх адаптації до вимог масової культури. Дослідження цієї проблематики дозволяє не лише простежити механізми впливу фольклорних традицій на сучасний естрадний вокал, а й визначити перспективи розвитку вокального мистецтва в умовах динамічних культурних змін.

Аналіз актуальних досліджень. У дослідженні проблеми естрадного вокального мистецтва в Україні важливим є розгляд попередніх наукових праць, що висвітлюють різні аспекти цієї

теми. У роботі В. Вігули та ін. (2021) акцентується увага на проблемах сценічної культури в аматорських вокально-інструментальних колективах, досліджуючи їх роль у розвитку культурного середовища країни. Автори надають аналіз сценічної культури та її впливу на творчість колективів, однак проблема взаємодії таких колективів з ширшим культурним контекстом залишається недостатньо вивченою.

І. Харитон (2024) розглядає сучасне українське хорове мистецтво в контексті національного культуротворення, підкреслюючи його важливість у формуванні національної ідентичності. Автор зауважує, що хорове мистецтво є важливим елементом культурної спадщини, але з огляду на сучасні процеси потребує глибшого дослідження впливу технологічних змін та глобалізації на його розвиток.

У роботі Т. Раструби та ін. (2024) розглядаються історичні аспекти вокально-хорового мистецтва, де акцент робиться на його еволюції у контексті культурних та соціальних змін. Дослідники висвітлюють важливість хорових традицій, однак зазначають, що існує потреба в більш детальному вивченні впливу сучасних музичних стилів на традиційні хорові форми.

Н. Овсяннікова (2022) аналізує тенденції розвитку української естрадної пісні, зокрема її місце в сучасній культурі та взаємодію з іншими музичними напрямками. Однак дослідження не охоплює повністю аспектів міжкультурного обміну, що є актуальним для сучасних форм естрадної пісні.

Т. Шершова (2024) акцентує увагу на вокальному естрадному мистецтві як інструменті міжкультурної комунікації, що дає можливість дослідити взаємодію українського естрадного мистецтва з міжнародними тенденціями. Проте дослідження не повною мірою аналізує вплив новітніх технологій на процеси міжкультурної комунікації у вокальній естрадній музиці.

У роботі А. Бурлаки (2023) розглядаються аспекти української естрадної пісні як засобу трансляції культурної ідентичності. Однак є потреба у більш глибокому аналізі того, як саме ці процеси відбиваються на формуванні національної ідентичності в контексті глобалізації.

Н. Цюпа (2017) вивчає специфіку народного вокалу в сучасному мистецькому просторі України, зокрема через діяльність камерних вокальних ансамблів. Ця робота відкриває перспективи для дослідження народного вокалу в його сучасному вираженні, однак залишається необхідність вивчити вплив сучасних тенденцій на його розвиток у контексті урбанізації та культурних змін.

О. Мазур (2024) досліджує крос-культурний вплив у створенні музики, аналізуючи, як різні культурні елементи інтегруються в сучасні музичні твори. Це дослідження акцентує увагу на взаємодії культур через музику, однак не вивчає в повній мірі роль хорового мистецтва в цьому процесі.

Таким чином, попередні дослідження дають важливі вказівки на загальні тенденції розвитку естрадного вокального мистецтва в Україні, однак наявні прогалини, зокрема в аспектах міжкультурного обміну, впливу технологічних змін на розвиток естрадного мистецтва, а також аналізу культурної ідентичності через музику, які й будуть розглянуті в даному дослідженні.

Мета статті проаналізувати фольклорні витоки сучасного естрадного вокалу та визначити особливості синтезу народних традицій із поп-музикою, окресливши їхній вплив на формування сучасного вокального мистецтва.

Завдання статті: розглянути теоретичні аспекти взаємодії фольклору та естрадного вокалу; проаналізувати основні вокальні техніки, характерні для народного співу, та їхнє використання в сучасній поп-музиці; окреслити перспективи подальшого розвитку естрадного вокалу з урахуванням фольклорних традицій.

Методологія дослідження. Методологічна основа дослідження ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує культурологічний, мистецтвознавчий і соціокомунікативний аналіз.

Використано принципи системності, історизму та синергетики, що дозволяють розглядати сучасний естрадний вокал як динамічний феномен, сформований на перетині традиційної народної культури та глобалізаційних викликів сучасності.

Основними методами дослідження є: порівняльно-типологічний аналіз (для зіставлення вокальних технік народного та естрадного співу); контент-аналіз (для вивчення художніх особливостей сучасних естрадних творів із фольклорними елементами); інтерпретаційний метод (для виявлення символіко-сміслових шарів фольклорного матеріалу в сучасному вокальному контексті).

Методологічну значущість становить також звернення до прагматологічного підходу, що дозволяє осмислити адаптацію фольклорних традицій у виконавській практиці з урахуванням сценічної культури, освітніх стратегій та соціокультурних потреб аудиторії. Такий підхід забезпечує комплексне осмислення трансформації вокального мистецтва в умовах динамічного культурного середовища.

Результати та їх обговорення. Народна творчість завжди була тісно пов'язана з професійним мистецтвом, адже її розвиток відбувається під впливом історичних подій та соціокультурних змін. Вона має унікальні риси, що відображають світогляд народу та його традиції. Науковці розглядають народну культуру як цілісний феномен, що охоплює як матеріальні, так і духовні складові. Адже обрядові пісні не можна вивчати окремо від символіки, атрибутики та їхнього функціонального призначення. Фольклор, як вияв мистецької діяльності людини, не лише зберігає культурну спадщину, а й продовжує розвиватися у сучасному музичному просторі. У сфері естрадного вокалу народні мотиви органічно поєднуються з сучасними жанрами, створюючи нові музичні форми. Вокально-інструментальні колективи часто використовують синтез традиційного виконання з авторськими елементами, додаючи експресію, ритмічну варіативність та стилістичні особливості фольклору. Це дозволяє не тільки зберігати етнічні традиції, а й робити їх актуальними для сучасної аудиторії, впливаючи на емоційне та культурне сприйняття людини.

Мистецтво та його різновиди виникають як результат гармонійного розвитку суспільних цінностей, які формують культурне середовище та перетворюють мистецтво на важливе соціальне явище. Його соціальна природа проявляється у здатності відображати суспільні процеси, традиції та вплив соціуму на творчість. Особливо це помітно в музиці, де поєднання народних мотивів із сучасними жанрами створює унікальні вокальні стилі, що резонують із культурними потребами різних поколінь. Водночас не всі виконавці здатні якісно інтерпретувати музичні образи, передавати їхню

естетику та співвідносити зі світоглядом сучасного слухача. Відсутність глибокого розуміння фольклорних витоків може призводити до поверхневого відтворення традицій без врахування їхньої глибинної символіки та зв'язку з моральними й культурними цінностями (Вігула та ін., 2021: 171). Тому підготовка музикантів та педагогів має ґрунтуватися не лише на професійних вокальних навичках, а й на принципах сценічної культури, мистецької інтерпретації та здатності адаптувати фольклорні традиції до сучасного музичного простору. Саме це дозволяє зробити народну музику актуальною, вплітаючи її у тканину естрадного вокалу та популярної музики, зберігаючи водночас її культурну цінність.

Сучасна українська вокально-хорова музика початку XXI століття зазнає значних інновацій, поєднуючи традиційні мотиви з найсучаснішими композиторськими техніками. Молоде покоління композиторів, зокрема М. Шалигін, С. Луньов, О. Ретинський та М. Коломієць, розширює межі академічного вокалу, долаючи класичні канони та інтегруючи в хорове мистецтво новітні вокальні прийоми. Важливу роль у популяризації цих тенденцій відіграють сучасні вокально-хорові колективи, зокрема ансамбль «Alter Ratio» під керівництвом Ольги Приходько. Їхній проєкт *Mariologia* демонструє унікальне поєднання народних інтонацій, експериментальних тембрів та нетрадиційних вокальних технік (Харитон, 2024: 56). У композиціях поєднуються звучання людського голосу з оркестровими й ударними інструментами, створюючи ефектну синтезу традиційних і сучасних музичних елементів. Цей підхід відкриває нові можливості для розвитку естрадного вокалу, у якому все частіше простежується вплив фольклорних традицій у поєднанні з сучасною поп-музикою.

Сучасний стан вокально-хорового мистецтва залишається динамічним і водночас створює нові виклики, адже у XX і XXI століттях традиційні вокальні практики зазнали значних змін під впливом модернізму, авангарду та постмодернізму. Поєднання новітніх технічних можливостей, розширення аудиторії та поява нових жанрів і стилів спричинили пошук нестандартних форм вираження у вокальній музиці. Сучасні композитори й виконавці активно експериментують, інтегруючи елементи народного співу в сучасні музичні стилі, що яскраво простежується в естрадному вокалі (Раструба та ін., 2024: 83). Фольклорні мотиви, унікальні тембральні барви та етнічні вокальні техніки гармонійно поєднуються з поп-музикою, створюючи оригінальні звукові концепції. Дослідження цих тенденцій дає змогу краще зрозуміти, як вокальні традиції впливають на сучасний естрадний вокал та сприяють його подальшому розвитку.

Українська естрадна пісня має глибокі фольклорні корені, що сягають народних

вокально-інструментальних традицій. Історичні етапи розвитку української пісенної естради: від народних традицій до сучасних музичних тенденцій детальніше розглянуті у таблиці 1. Формування сучасної естради як частини шоу-бізнесу відбулося у 1990-х роках, коли з'явилися мистецькі агенції «Наш формат» і «Територія А», продюсерські центри «NOVA» та «Комора», а також фірми звукозапису «Студія Лева» й «Музична біржа». Активний розвиток фестивального руху, зокрема «Пісенний вернісаж», «Слов'янський базар» та «Нова хвиля», сприяв популяризації української пісні та відкрив широкі можливості для молодих виконавців. Сучасний музичний простір України поєднує традиційну естраду з новими тенденціями, де активно використовується фольклорний компонент. Народні мотиви не лише реставруються, а й переосмислюються через експериментальні стилі, такі як електронна музика та рок. Яскравими прикладами цього синтезу є творчість ONUKA, «ДахаБраха», Go-A, Каті Chilly, Khayat, ILLARIA та інших, які визначають свою музику як world music (Овсяннікова, 2022: 171). Таким чином, український фольклор адаптується до сучасного звучання, залишаючись важливим елементом естрадного вокалу.

Становлення української естрадної музики відображає соціокультурні зміни в країні. У середині XX століття домінували філармонічні виконання з елементами класичної музики, де почали інтегрувати народні мотиви. У 60-80-х роках естрада зазнала впливу джазу, року та радянської поп-культури, що сприяло популяризації українських виконавців на міжнародній арені. Після здобуття незалежності музика стала різноманітнішою, із залученням поп-музики, рок-елементів та фольклору. Останнім часом спостерігається синтез традиційних мотивів з електронною музикою, що дозволяє українській естраді набути популярності за кордоном.

Вокально-естрадне мистецтво, завдяки своїй універсальності та здатності до інтерпретації культурних кодів, виступає важливим інструментом для міжкультурної комунікації. Конкурс «Євробачення», започаткований у 1956 році, став важливою платформою для обміну музичними традиціями та культурними ідеями. Пісні, представлені на цьому конкурсі, часто поєднують традиційні елементи з сучасними музичними напрямками, відображаючи різноманітність культур і глобальні музичні тенденції. Це змушує виконавців шукати універсальні музичні форми, які б приваблювали та були зрозумілими для слухачів з різних країн та культур. Оскільки конкурс охоплює величезну аудиторію, він сприяє розвитку толерантності та взаєморозуміння, дозволяючи країнам ділитися своєю історією, мистецькими цінностями та традиціями (Шершова, 2024: 205). Для України участь

Таблиця 1

Історичні періоди в розвитку української пісенної естради

Період	Характеристика	Популярні виконавці та колективи	Основні події та тенденції
1950–1969	Пісенна культура зазнала філармонізації, було закладено фундамент для пісні-романсу, активний розвиток хорового мистецтва.	Хор ім. Г. Верьовки, поліський хор «Льонок», ансамблі «Марічка», «Верховина».	Створення першого українського джаз-клубу, популярність хорового виконання, використання оркестрового супроводу. Відомі пісні: «Два кольори», «Києве мій», «Степом, степом», «Черемшина».
1969–1979	Збагачення жанрової палітри, популяризація джазу, персоніфікація виконавців, поява українського фолк-попу та фолк-року (завдяки В. Івасюку).	В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич.	Виникнення жанру фолк-попу, формування індивідуального стилю виконавців.
1980–1986	Поява перших рок-гуртів, активне використання електронних інструментів, розширення фестивального руху.	І. Білозір, І. Бобул, П. Дворський, М. Мозговий, Т. Повалій, гурти «Арніка», «Ватра», «Кобза», «Краяни», «Світязь», «Смерічка».	Виникнення вокально-інструментальних ансамблів, експерименти з електронним звучанням.
1986–1990	Формування самобутньої української естради, популяризація пісень шлягерного типу, активний розвиток нових жанрів.	І. Білик, О. Білозір, І. Бобул, І. Мацялко, Т. Петриненко, С. Ротару, гурт «Воплі Відоплясова».	Гурт «ВВ» починає експериментувати з роком, фольком та рок-н-ролом.
1990–2000	Українська музика набуває комерційного характеру, з'являються продюсерські центри, нові пісенні проекти та професійні колективи.	Левко Дурко, А. Кудлай, А. Миколайчук, Ю. Юрченко, П. Зібров, Н. Могилевська, О. Пономарьов, гурти «Фантом 2», «Аква Віта», «Океан Ельзи», «Скрябін», «Степ».	Популяризація української музики через телебачення, розвиток фестивального руху, поява нових продюсерських центрів.
2000–2022	Виникнення молодіжної естради, поєднання традиційних жанрів із сучасними трендами, розвиток світової популярності української музики.	Т. Кароль, В. Козловський, А. Лорак, З. Огневич, Руслана, В. Сердючка, гурти «Тартак», «СКАЙ», «ТНМК», «Друга ріка», «Бумбокс», «Без обмежень», «ДахаБраха».	Відродження фестивального руху, популярність української музики на цифрових платформах, вихід на світовий рівень (перемога Руслани та Kalush Orchestra на «Євробаченні»).

Джерело: складено автором на основі (Овсяннікова, 2022: 171)

у «Євробаченні» стала важливим засобом збереження та популяризації рідної мови, а також вираження глибоких фольклорних коренів, що є важливою частиною національної естрадної музики, де традиції органічно переплітаються з елементами сучасного поп-звуку.

Сучасна естрадна пісня, як одна з основних форм масової музики, активно взаємодіє з фольклорними витоками, поєднуючи традиційні елементи з поп-музикою. У контексті культурології та музикознавства естрада розглядається як важливе явище, що відображає культурні зміни, зокрема, вплив глобалізації та технічного прогресу на мистецтво. Вона є своєрідним мостом між класичними музичними традиціями та сучасними формами музичного вираження, що дозволяє зберегти зв'язок із національними коренями, водночас інтегруючи сучасні стильові течії. Естрадна пісня, незважаючи на свою популярність і орієнтацію на широку аудиторію, часто включає в себе елементи фольклору – від використання народних мелодій до текстів, що відображають національні особливості. Завдяки цьому вона стає не лише формою розваги, але й важливим засобом

культурної ідентичності (Бурлака, 2023: 46). Синтез традицій та поп-музики дозволяє естрадному вокалу не тільки зберігати автентичність, а й адаптуватися до нових музичних стандартів. Зокрема, в сучасних умовах, де поєднуються електронні звуки з народними мотивами, естрадна пісня отримує нове звучання, яке приваблює як молодь, так і старші покоління. Це дозволяє українському естрадному вокалу знаходити свій голос у глобальній культурі, зберігаючи при цьому свою національну унікальність.

Камерні вокальні колективи, що використовують народний спів, є поширеним явищем як в Україні, так і за кордоном. В умовах фінансової самоокупності саме малі ансамблі, такі як тріо, стають оптимальним форматом через мінімальні організаційні вимоги. Народна вокальна термінологія збереглася і досі використовується в колективах, де кожен голос виконує певну функцію у співі. В Україні значну роль відіграють чоловічі, жіночі та змішані тріо. Серед чоловічих колективів можна відзначити народний аматорський гурт «Гонта» та вокальне тріо «Володимирські козаки». Відомими жіночими ансамблями є тріо хору імені Г. Верьовки, «Рідна

пісня», «Троянда» та «Козачка». Популярним змішаним тріо минулого століття було «Тріо Маренічів», що поєднувало народні та авторські пісні. Серед міжнародних колективів варто відзначити американський жіночий ансамбль «Kitka», який виконує фольклорні твори Східної Європи, зокрема українські народні пісні, а також експериментує з аранжуванням та стилізаціями (Цюпа, 2017: 110). Таким чином, синтез народного вокалу та сучасної музичної культури активно розвивається як у вітчизняному, так і в міжнародному музичному просторі, зберігаючи та адаптуючи традиції.

Традиційні музичні жанри, інструменти та техніки різних культур суттєво впливають на сучасну музику, створюючи унікальні стилі та збагачуючи звучання. Цей крос-культурний обмін відображається у мелодії, ритмі, гармонії, аранжуванні, вокалі та інструментальній музиці. Глобалізація сприяє поєднанню музичних традицій, і сьогодні в поп-музиці можна почути латинські ритми, африканські мелодії, азійські інструменти та інші культурні елементи. Така взаємодія робить музику більш різноманітною, доступною та цікавою для слухачів по всьому світу. Кросовер у музиці – це поєднання різних жанрів, зокрема класики з поп-, рок-, джаз- чи електронним звучанням. Він дозволяє робити елітарну музику доступною широкій аудиторії. Яскравим прикладом є Лучано Паваротті, чий виступ із *Nessun Dorma* на ЧС-1990 наблизив оперу до масового слухача. В Україні кросоверний стиль демонструє *KiRA MAZUR*, яка поєднує фольклорні мотиви з сучасною музикою (Мазур, 2024).

Класичний кросовер як мистецький феномен виник на основі поєднання академічного вокалу та естрадного виконавства. Академічні співаки, шукаючи нові форми виразності, адаптували свою техніку до сучасних вокальних естетик. Яскравим прикладом є Сара Брайтман, яка поєднує академічне звукоформування з сучасними прийомами, такими як субтон і мовленнєва позиція. Пошуки нової вокальної техніки почалися ще в другій половині ХХ століття з розвитком звукової апаратури. В СРСР академічних співаків готували традиційно, і лише після навчання вони самостійно визначали свій виконавський шлях. Відомі оперні артисти, такі як Дмитро Гнатюк, Анатолій Мокренко, Микола Кондратюк, поєднували академічний вокал з жанром «масової пісні». Зміни в акустиці та розвиток студійного запису стимулювали модернізацію вокальної освіти. Датська вокалістка Кетрін Садолін запропонувала структурований підхід до навчання: постановка голосу, технічні навички та практична робота. Вона детально поєднує дихальну підтримку, механіку звукоутворення та різні типи атаки звуку (тверду, одночасну, придихову), а також пропонує вокальні режими (нейтральний, стриманий, інтенсивний, ударний) та їхні

застосування в різних музичних традиціях (Муравіцька, 2022: 178). Класичний кросовер є результатом багаторічної еволюції вокальної техніки, що поєднує академічну школу та новітні вокальні прийоми, розширюючи можливості виразності співака.

Досліджуючи розвиток сучасної естрадної музики в Україні та її зв'язок із народною творчістю, відкриваються дві ключові тенденції. Перша – це вплив західних музичних традицій, що формує популярні напрями української сцени. Друга – прагнення музикантів зберігати й переосмислювати автентичний фольклор, створюючи власні унікальні стилі. Яскравим прикладом цього є синтез національної манери виконання з елементами інших культур, що сприяє розвитку жанру *World Music* – своєрідного містка між традиційним та глобальним (Головкова, 2022: 83). Такий підхід не лише збагачує сучасну українську естраду, а й допомагає популяризувати національні культурні традиції на міжнародній арені.

Ніна Матвієнко – справжній символ української естрадної та фольклорної музики, її творчість є живим втіленням національного духу та культурної спадщини. Її пісні – це не просто виконання народного репертуару, а глибоке переосмислення прадавніх традицій, повернення до витоків української пісенної культури. Співачка майстерно інтерпретувала широкий спектр народних жанрів: від обрядових і ліричних пісень до гумористичних композицій, балад, кантат та барокових музичних віршів XVII–XVIII століть. Серед її найвідоміших творів – «А в Городі, а в Городі Роман родить», «А на добрий вечір», «Бувайте здорові», «Дозволь мені, мати», «Зайчик (Зайчику, зайчику)», «Ішло дівча лучками», «Колискова (Гойда, гойда-гой, ніченька іде...)» та ніжна українська народна колисанка «Ой, ну люлі, люлі» (Фурдичко, 2012: 1204). Її голос і манера виконання стали містком між минулим і сучасним, допомагаючи зберегти й передати народну пісню новим поколінням.

Яскравим прикладом поєднання українського фольклору з електронною музикою являється гурт «Гуляйгород GG». Цей проєкт виріс із автентичного етноколективу «Гуляйгород», який виконував народні пісні у традиційній манері, зберігаючи їх у первозданному вигляді. Натомість «Гуляйгород GG» експериментує з аранжуваннями, адаптуючи фольклор до сучасного електронного звучання. Народний вокал залишається основою багатьох їхніх композицій, зокрема «Василиха», «Горщик», «Зайчик», «Обруч» та інших. А в окремих треках, таких як «Зайчик» та «See U», гурт додає елементи репу, що робить звучання ще більш нестандартним і динамічним (Тринько, 2021: 45). Гурт не просто популяризує народну творчість, а й адаптує її для нового покоління слухачів, роблячи фольклор актуальним у сучасному музичному просторі.

Христина Соловій – є ще однією з представниць сучасної української естради, яка поєднує фольклорні традиції з популярною музикою. Натхненна сімейним музикуванням та участю в ансамблі «Лемковина», вона зробила народну пісню основою своєї творчості. Її проривом стало виконання старовинної лемківської пісні «Горе долом» на «Голосі країни», де її щирість і тембральна автентичність підкорили слухачів. Дебютний альбом «Жива вода» містить десять народних пісень у сучасних аранжуваннях Святослава Вакарчука, а також два авторські твори (Осипенко, 2018: 40). Стилль Христини вирізняється органічним поєднанням народної манери співу з естрадною естетикою, збереженням діалектних особливостей і природності виконання. Її трактування лемківських пісень «Гамеріцкий край», «Горе долом» та інших відзначається емоційною глибиною та імпрровізаційною свободою, що робить давні мелодії доступними й близькими сучасній аудиторії.

У кожному регіональному стилі, що формувався протягом тисячоліть, закріпився свій унікальний звуковий «ідеал» – система звукових образів, яка впливала на вокальну культуру наступних поколінь виконавців. Саме це забезпечило збереження музично-виконавських особливостей різних місцевостей. Фольклорні традиції у поєднанні з індивідуальним досвідом кожного співака сприяли розвитку вокальних навичок, які з часом ставали природною частиною виконавської техніки, досягаючи рівня сенсомоторного автоматизму (Сінельников, Сінельникова, 2021: 81). Сучасні вокальні техніки, такі як белтинг, гроулінг, скет та інші, які прийшли з поп-музики, року, металу та джазу, відкривають нові можливості для академічного співу. Вони не лише розширюють виразний арсенал класичних творів, а й допомагають виконавцям передати глибші емоції, зацікавити молоду аудиторію та знайти унікальний спосіб творчого самовираження (Куриляк, 2024: 203).

З часом народна музика ніби переживає нове народження – повертається до слухачів у сучасному прочитанні, набуваючи нових сенсів і звучання. Завдяки творчим обробкам та переосмисленню вона зберігає свою суть, водночас адаптуючись до актуальних музичних тенденцій. Фольклорний спів має унікальну здатність впливати на підсвідомість слухача, виступаючи своєрідним містком між поколіннями та епохами. Поєднання народної музики з естрадними жанрами не лише збагачує сучасну сцену, а й повертає увагу до культурних і історичних тем, які могли бути призабуті, особливо серед молоді.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Народна музика завжди була основою для розвитку професійного мистецтва, зокрема естрадного вокалу, де традиційні мотиви інтегруються в сучасні музичні форми. Це

дозволяє зберігати культурні цінності, адаптуючи їх до вимог сучасного слухача та створюючи нові жанрові синтети. Вокально-естрадне мистецтво активно використовує народні мотиви, поєднуючи їх із сучасними музичними стилями, що дозволяє створювати унікальні звукові концепції. Важливою складовою цього процесу є розуміння глибини фольклорної символіки та її естетичних особливостей, що є ключовим аспектом в інтерпретації народних пісень.

Українська естрадна пісня продовжує зберігати свої глибокі фольклорні корені, поєднуючи їх з новими музичними напрямками, такими як електроніка та рок. Це дозволяє зберігати унікальність національної музичної традиції, одночасно адаптуючи її до глобальних музичних тенденцій. Вокально-естрадне мистецтво є важливим інструментом для міжкультурної комунікації, сприяючи обміну музичними традиціями та культурними ідеями, що можна побачити через участь українських виконавців на міжнародних конкурсах і фестивалях, зокрема на «Євробаченні».

Таким чином, народна музика та сучасний естрадний вокал в Україні продовжують взаємодіяти, зберігаючи традиції, адаптуючи їх до сучасних вимог і відкриваючи нові можливості для розвитку української музики на міжнародній арені.

ЛІТЕРАТУРА

- Вігула, В. І., Ганулич, Т. Ю., Цанько, Є. В., & Карбованець, О. О. (2021). Проблема сценічної культури в аматорському вокально-інструментальному колективі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 4, 168–176. <https://doi.org/10.32461/22263209.4.2021.250292>
- Харитон, І. (2024). Українське хорове мистецтво на сучасному етапі національного культуротворення. *Нова педагогічна думка*, 3(119), 54–57. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2024-119-3-54-57>
- Раструба, Т., Шумська, Л., & Дорохіна, Л. (2024). Вокально-хорове мистецтво в історичній ретроспективі. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 80, 81–86. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/80-2-11>
- Овсяннікова, Н. Ю. (2022). Українська естрадна пісня: тенденції розвитку. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 1, 170–173. <https://doi.org/10.32461/22263209.1.2022.257681>
- Шершова, Т. (2024). Вокальне естрадне мистецтво як інструмент міжкультурної комунікації. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*, 49, 202–206. URL: <https://www.sborniki.rshu.edu.ua/index.php/ucpmpk/article/view/926/1058>
- Бурлака, А. (2023). Сучасна українська естрадна пісня як засіб трансляції культурної ідентичності. *Питання культурології*, 41, 43–51. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.41.2023.27668>
- Цюпа, Н. П. (2017). Специфіка народного вокалу у сучасному мистецькому просторі України (на прикладі діяльності камерних вокальних ансамблів). *Молодий вчений*, 2(42). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/2/26.pdf>

Мазур, О. В. (2024). Крос-культурний вплив у створенні музики: дослідження, як різні культурні елементи інтегруються в сучасні музичні твори, сприяючи глобальному культурному обміну. *International Scientific Journal "Internauka"*. <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-3>

Муравіцька, С. С. (2022). Синтез академічного та естрадного вокалу у методико-педагогічному контексті. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 1, 174–179. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257682>

Головкова, М. М. (2022). Сучасна проблематика дослідження естрадного вокального мистецтва: культурологічний вимір. *Культура і сучасність: альманах*, 1, 81–86. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4369>

Фурдичко, А. (2017). Поп-фольк як явище культурних етно-адаптаційних процесів сучасного музичного мистецтва України. *Народознавчі зошити*, 5, 1198–1207. URL: <https://niz.lviv.ua/archiv/2017-5/24.pdf>

Тринько, О. (2021). Українська фолктроніка: синтез фольклору та поп-музики. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 36, 43–46. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/36-3-7>

Осипенко, В. В. (2018). Народнописенна традиція у виконавській практиці сучасних українських естрадних співаків. *World Science*, 3(31), 38–42. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/219942>

Сінельников, І., & Сінельникова, В. (2023). Шляхи наслідування та опанування традиційної манери співу неавтентичними виконавцями. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 48, 79–87. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282455>

Куриляк, І., Чубінська, А., & Білан, В. (2024). Сучасні вокальні техніки та їх проникнення в академічний сольний спів. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 74, 200–204. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-27>

REFERENCES

Vihula, V. I., Hanulych, T. Yu., Tsanko, Ye. V., & Karbovanets, O. O. (2021). Problema stsenichnoi kultury v amatorskomu vokalno-instrumentalnomu kolektyvi [The problem of stage culture in an amateur vocal and instrumental ensemble]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – Bulletin of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts*, 4, 168–176. <https://doi.org/10.32461/22263209.4.2021.250292> [in Ukrainian].

Kharyton, I. (2024). Ukrainiske khorove mystetstvo na suchasnomu etapi natsionalnoho kulturnotvorennia [Ukrainian choral art at the present stage of national cultural formation]. *Nova pedahohichna dumka – New Pedagogical Thought*, 3(119), 54–57. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2024-119-3-54-57> [in Ukrainian].

Rastruba, T., Shumska, L., & Dorokhina, L. (2024). Vokalno-khorove mystetstvo v istorychnii retrospektyvi [Vocal and choral art in historical retrospect]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 80, 81–86. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/80-2-11> [in Ukrainian].

Ovsianikova, N. Yu. (2022). Ukrainiska estrada pisnia: tendentsii rozvytku [Ukrainian pop song: development trends]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh*

kadriv kultury i mystetstv – Bulletin of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts, 1, 170–173. <https://doi.org/10.32461/22263209.1.2022.257681> [in Ukrainian].

Shershova, T. (2024). Vokalne estradne mystetstvo yak instrument mizhkulturnoi komunikatsii [Vocal pop art as an instrument of intercultural communication]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku – Ukrainian Culture: Past, Present, Ways of Development*, 49, 202–206. Retrieved from <https://www.sborniki.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/926/1058> [in Ukrainian].

Burlaka, A. (2023). Suchasna ukrainska estrada pisnia yak zasib translatsii kulturnoi identychnosti [Modern Ukrainian pop song as a means of transmitting cultural identity]. *Pytannia kulturolohii – Issues of Culturology*, 41, 43–51. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.41.2023.27668> [in Ukrainian].

Tsiupa, N. P. (2017). Spetsyfika narodnoho vokalu u suchasnomu mystetskomu prostori Ukrainy (na prykladi diialnosti kamernykh vokalnykh ansambliv) [The specifics of folk vocals in the modern artistic space of Ukraine (on the example of chamber vocal ensembles)]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 2(42). Retrieved from <http://molodyvchenyi.in.ua/files/journal/2017/2/26.pdf> [in Ukrainian].

Mazur, O. V. (2024). Kros-kulturnyi vplyv u stvorenni muzyky: doslidzhennia, yak rizni kulturni elementy intehruitsia v suchasni muzychni tvory, spriyaiuchy hlobalnomu kulturnomu obminu [Cross-cultural influence in music creation: research on how different cultural elements integrate into modern musical works, contributing to global cultural exchange]. *International Scientific Journal "Internauka"*. <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-3> [in Ukrainian].

Muravytska, S. S. (2022). Syntez akademichnoho ta estradnoho vokalu u metodyko-pedahohichnomu konteksti [Synthesis of academic and pop vocals in methodological and pedagogical context]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – Bulletin of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts*, 1, 174–179. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257682> [in Ukrainian].

Holovkova, M. M. (2022). Suchasna problematyka doslidzhennia estradnoho vokalnoho mystetstva: kulturlohichni vymiri [Modern issues of studying pop vocal art: a cultural dimension]. *Kultura i suchasnist: almanakh – Culture and Modernity: Almanac*, 1, 81–86. Retrieved from <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4369> [in Ukrainian].

Furdychko, A. (2017). Pop-folk yak yavyshe kulturnykh etno-adaptatsiinykh protsesiv suchasnoho muzychnoho mystetstva Ukrainy [Pop-folk as a phenomenon of cultural ethno-adaptive processes in contemporary Ukrainian musical art]. *Narodознавчі зошити – Ethnographic Notebooks*, 5, 1198–1207. Retrieved from <https://niz.lviv.ua/archiv/2017-5/24.pdf> [in Ukrainian].

Trynko, O. (2021). Ukrainiska folktronika: syntez folkloru ta pop-muzyky [Ukrainian folktronica: synthesis of folklore and pop music]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 36, 43–46. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/36-3-7> [in Ukrainian].

Osypenko, V. V. (2018). Narodnospisenna tradytsiia u vykonavskii praktytsi suchasnykh ukrainskykh estradnykh spivakiv [Folk song tradition in the performing practice of modern Ukrainian pop singers]. *World Science*, 3(31), 38–42. Retrieved from <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/219942> [in Ukrainian].

Sinelnikov, I., & Sinelnikova, V. (2023). Shliakhy nasliduvannya ta opanuvannya tradytsiinoi manery spivu neavtentychnymy vykonavtsiamy [Ways of imitation and mastering traditional singing style by non-authentic per-

formers]. *Visnyk KNUKiM. Seriya: Mystetstvoznavstvo – Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series: Art Studies*, 48, 79–87. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282455> [in Ukrainian].

Kuriliak, I., Chubinska, A., & Bilan, V. (2024). Suchasni vokalni tekhniky ta yikh pronyknennia v akademichniy solnyi spiv [Modern vocal techniques and their penetration into academic solo singing]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 74, 200–204. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-27> [in Ukrainian].

Folklore origins of modern pop vocal synthesis of traditions and pop music

Olena Adolfivna Margina

Senior Lecturer at the Department of Vocal and Choral Training

The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”

ORCID: 0000-0002-8603-2569

Vocal art of Ukraine is an important component of national culture, which forms identity and contributes to the preservation of musical traditions. In the conditions of globalization and technological development, changes are observed in the repertoire of singers and the style of performing vocal works, which requires scientific analysis. Despite the existence of research aimed at studying vocal traditions, the issue of the influence of modern socio-cultural processes on this art form remains insufficiently studied. The aim of the article is to analyze the transformation processes of vocal pop art in Ukraine, to identify the main trends in its development and the impact of global cultural and technological changes on performance. The study used a comprehensive approach, including comparative analysis, historical and cultural method, content analysis of musical works. An interdisciplinary approach was used to assess the interaction of traditional vocal art with modern musical styles and digital technologies. The study identified several key trends in the development of Ukrainian vocal and choral art, which reflect modern socio-cultural and technological transformations. First of all, there is a growing role of digital technologies in vocal and pop performance. The use of multimedia tools, electronic sound processing, virtual vocal studios and distance learning software allows performers to expand their creative possibilities. Digitalization contributes not only to simplifying the educational process, but also to the creation of new formats of vocal and pop art, such as online concerts, virtual vocal and choral ensembles, and interactive projects. Another trend is the active integration of Ukrainian vocal and pop art into the international cultural space. Ukrainian pop singers, bands and ensembles are increasingly participating in international festivals, competitions and joint projects with foreign performers, which contributes to the popularization of national music and the exchange of performing experience. The results obtained can be used for further research into the impact of digitalization on the development of vocal art, the creation of innovative programs for the training of pop singers and the preservation of the national musical heritage in the face of cultural transformations.

Keywords: musical heritage, national identity, emotional expressiveness, melodic and rhythmic basis, performance dramaturgy, educational process.